

Hirsholmene

Hirsholmene, tidligere kaldt Hirtsholmene, er en øgruppe i det nordlige Kattegat, ca. 7 km nord for Frederikshavn på østkanten af et rev, som skyder sig ca. 8 km ud i havet mellem Jerup og Bangsbo. Den største højde over havet er 6 meter. Øgruppen består af 8 holme, men det er kun den næststørste ø, Hirtsholm, der er beboet. Hirtsholmene blev fredet som et naturvidenskabeligt naturreservat i 1938 og er udpeget som EU-fuglebeskyttelsesområde. Havnen blev anlagt i 1860.

Hirtsholmene hørte under Kronen indtil 1583. Herefter hørte øerne under forskellige adelsslægter og købmænd, indtil staten overtog Hirtsholmene i 1883 og lagde øerne ind under Marineministeriet. I 2003 blev forvaltningen flyttet fra Forsvarsministeriet til Miljøministeriet. Foto: Naturstyrelsen.

Lodseriet på Hirtsholmene blev oprettet i 1733 og underlagt Fladstrand Lodseri. Fladstrand ændrede senere navn til Frederikshavn. Lodseriet på Hirtsholmene var det største lodseri i det nordlige farvand i Kattegat lige indtil midten af 1800-tallet, hvor lodserierne på Fladstrand og Hirtsholmene blev omtrent lige store.

I 1884 købte Marineministeriet et stort hus af en stenhugger og indrettede huset til bolig for fire lodsfamilier. Og huset blev beboet af lodser, indtil Hirtsholmenes Lodseri blev nedlagt i 1916. Andre lodser boede i mindre huse. Lodseriet var Hirtsholmenes største erhverv. I årene fra 1799 til 1916 havde der været ansat 70 lodser på øen. Stenhuggeri, fiskeri, lodseri og fyrvæsen var de vigtigste erhverv på øgruppen. Omkring 1870 boede der ca. 230 personer på Hirtsholmene, og der blev lodset skibe til Århus, Øresund, Storebælt og Lillebælt. Men efter Kielerkanalens åbning i 1916 forsvandt meget af skibstrafikken. I dag er der kun en beboer på Hirtsholmene. Mange af husene udlejes nu som ferieboliger. Lodstaksterne for året 1883 for Frederikshavns, Bangsbostrands og Hirtsholmenes Lodseri kan ses i beskrivelsen af Frederikshavn.

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening